

13.10.

1. LEKCE

me - we
1st - 2nd

1.10.2020 -> 6.10.2020

На гости в Сѡфия

20.10.2020
за 2020

Аз се казвам Катя и съм от Прага. Аз съм чехкиня. Студентка съм в Карловия Университет в Прага. Следвам славянска филология. Сега съм едва в първи курс и моите професионални интереси още не са определени, но много се интересувам от България и от нейната история, литература и култура.

С моята приятелка Гергана сме от една седмица в София. Гергана е българка и е от Пловдив. И тя е студентка, следва в Прага право и икономика. В София обаче има много приятели. Те също са студенти и сега сме при тях на гости. Румен е от Варна и живее в студентско общежитие. Неговата специалност е история. Митко му е състудент и първи приятел, но той е софийнец. Дори има свой собствен апартамент и е много доволен от това. Апартаментът не е голям, но е в хубав стар квартал в центъра на града. Митко винаги е готов да посреща гости в него. Двата с Румен са много приятни и весели момчета, показват ни всичко интересно в София. Те са големи познавачи на историческите и културните паметници на България.

Днес сме цял ден заедно, момчетата нямат занятия, защото днес е студентски празник. Отиваме на излет в Бояна и на Витоша. С нас са и други състуденти на Румен и Митко.

М: - Здравейте, момчета!

Р: - Здравсти, Мими! Добре, че си вече тук. Запознай се, това са нашите гости от Прага, Катя и Гергана!

М: - Приятно ми е, аз съм състудентка на Митко, казвам се Мария, но всички ми викат Мими. Нали не сте за първи път в София?

Г: - О не, аз съм българка и въпреки че съм от Пловдив, София за мене е почти като роден град. Майка ми е софийка, а освен това тук живеят и много мои приятели. С Румен сме съученици още от училище. Но Катя е в София и изобщо в България за първи път.

М: - Ти не си ли българка? Откъде си, чехкиня ли си?

Г: - Да, Катя е чехкиня, учи български само от един месец и още не говори, но доста добре разбира. Къде са момчетата?

М: - Ето ги там, купуват билети. Довълни ли сте от посещението на София? Мисля, че Румен и Митко са добри екскурзоводи.

Г: - Да, прекрасни. Нали си съгласна, Катя? И времето е много приятно.
 Сигурна съм, че и Катя е с много добри впечатления.
 М: - Това е чудесно. Ето и нашият рейс. Митко, билетите у тебе ли са?
 Хайде, че другите вече ни чакат!

NOVÁ SLOVÍČKA

чех <i>m.</i> Čech	общезитие <i>n.</i> kolej, svobodárna
чехкиня <i>f.</i> Češka	негов <i>pron.</i> jeho
българин <i>m.</i> Bulhar	специалност <i>f.</i> obor
българка <i>f.</i> Bulharka	състудент <i>m.</i> spolužák ze studií
студент <i>m.</i> student	софийнец <i>m.</i> obyvatel Sofie
студентка <i>f.</i> studentka	софийнка <i>f.</i> obyvatelka Sofie
университет <i>m.</i> univerzita	дори <i>part.</i> dokonce, až; i kdyby
следвам -аш <i>ned.</i> studovat	имам -аш <i>ned.</i> mít
славянски <i>adj.</i> slovanský	собствен <i>adj.</i> vlastní
едва <i>adv.</i> sotva, stěží; teprve	апартамент <i>m.</i> byt
курс <i>m.</i> kurs, ročník	довблен <i>adj.</i> spokojený
професионален <i>adj.</i> odborný	това <i>pron.</i> to(to)
интерес <i>m.</i> zájem	голям <i>adj.</i> velký
още <i>adv.</i> ještě; již, už	хубав <i>adj.</i> krásný, hezký
определен <i>adj.</i> určitý, určený	квартал <i>m.</i> čtvrť
интересувам се -аш <i>ned.</i> zajímat se	винаги <i>adv.</i> vždy
неин <i>pron.</i> její	готов <i>adj.</i> hotový, připravený
история <i>f.</i> historie, dějiny	посрещам -аш <i>ned.</i> (při)vítat
седмица <i>f.</i> týden	приятен <i>adj.</i> příjemný
приятел <i>m.</i> přítel, kamarád	весел <i>adj.</i> veselý
приятелка <i>f.</i> přítelkyně, kamarádka	момче <i>n.</i> chlapec, kluk
при тях и nich	показвам -аш <i>ned.</i> ukazovat
център <i>m.</i> střed, centrum	интересен <i>adj.</i> zajímavý
право <i>n.</i> právo, zde práva	всичко <i>pron.</i> všechno
икономика <i>f.</i> ekonomika, zde ekonomie	познавач <i>m.</i> znalec
обаче <i>cop.</i> (a)však, ale	паметник <i>m.</i> pomník, památník, památka
много <i>adv.</i> mnoho, hodně, velmi	цял <i>adj.</i> celý
гост <i>m.</i> host	ден <i>m.</i> den
гостенка <i>f.</i> žena - host	заедно <i>adv.</i> společně, dohromady
на гости на návštěvě, на návštěvu	нямам -аш <i>ned.</i> nemít
живя -еш <i>ned.</i> žít, bydlet	занятие <i>n.</i> (zaměstnání), zde vyučování

защото <i>cop.</i> protože, poněvadž	разбирам -аш <i>ned.</i> rozumět, chápat
празник <i>m.</i> svátek	къде <i>adv.</i> kde
отивам -аш <i>ned.</i> jít, jet, letět někam	ето <i>part.</i> při ukazování hle
излет <i>m.</i> výlet	купувам -аш <i>ned.</i> kupovat
вече <i>adv.</i> již, už	билет <i>m.</i> lístek, jízdenka
име <i>n.</i> jméno	говоря -иш <i>ned.</i> mluvit
запознавам се -аш <i>ned.</i> seznamovat se	посещение <i>n.</i> návštěva
викам -аш <i>ned.</i> říkat, volat, zvat	мисля -иш <i>ned.</i> myslet, domnívat se
нали <i>part.</i> že (ano)?, vždyť (přece)	екскурзовод <i>m.</i> průvodce
път <i>m.</i> zde krát; за първи <i>n.</i> poprvé	прекрасен <i>adj.</i> skvělý, nádherný
въпреки че <i>cop.</i> ačkoliv, přestože	съгласен съм <i>zde</i> souhlasím
роден <i>adj.</i> rodný	време <i>n.</i> počasí; čas, doba
съученик <i>m.</i> spolužák	сигурен съм <i>zde</i> být si jistý
училище <i>n.</i> škola	впечатление <i>n.</i> dojem
изобщо <i>adv.</i> vůbec, (vše)obecně	чудесен <i>adj.</i> kouzelný, báječný
от къде <i>adv.</i> odkud	рѝс <i>m.</i> <i>cop.</i> spojení, autobus
уча -иш <i>ned.</i> učit se, studovat	хайде <i>interj.</i> při pobízení no tak
мѝсец <i>m.</i> měsíc	друг <i>pron.</i> jiný
доста <i>adv.</i> dost, dostatečně	почти <i>adv.</i> téměř, skoro

DALŠÍ NOVÁ SLOVÍČKA K LEKCI

спортѝст <i>m.</i> sportovec	тетрадка <i>f.</i> sešit
инженѝр. <i>m.</i> inženýr	писалка <i>f.</i> pero
лѝкар <i>m.</i> lékař	рѝчник <i>m.</i> slovník
учѝтел <i>m.</i> učitel	брат <i>m.</i> bratr
учѝтелка <i>f.</i> učitelka	баща <i>m.</i> otec
писател <i>m.</i> spisovatel	дъщеря <i>f.</i> dcera
дирѝктор <i>m.</i> ředitel	чѝчо <i>m.</i> strýc
преводѝчка <i>f.</i> překladatelka	лѝля <i>f.</i> teta
музикѝнт <i>m.</i> hudebník, muzikant	син <i>m.</i> syn
търговѝец <i>m.</i> obchodník, prodavač	мъж <i>m.</i> muž, manžel
секретѝрка <i>f.</i> sekretářka	женѝ <i>f.</i> žena, manželka
касѝта <i>f.</i> kazeta	грѝшка <i>f.</i> chyba
навѝн <i>adv.</i> venku	музѝй <i>m.</i> muzeum
вратѝ <i>f.</i> dveře	градѝна <i>f.</i> zahrada
чужденѝц <i>m.</i> cizinec	парк <i>m.</i> park
стихотворѝние <i>n.</i> báseň	

OSOBNÍ ZÁJMENA

System osobních zájmen je v bulharštině stejný jako v češtině: zájmena se liší podle osoby (1. - 3.) a čísla (sg., pl.). Na rozdíl od češtiny zájmeno pro 3. os. pl. nerozlišuje rody.

	sg.	pl.
1. os.	аз	ние
2. os.	ти	ние
3. os.	той, тя, то	те

já my
ty vy
on, ona, ono oni, ony, ona

PŘÍTONMÝ ČAS SLOVESA BÝT

Časování sloves v bulharštině se děje stejně jako v češtině podle tří osob (1. - 3.) a dvou čísel (sg., pl.).

	sg.	pl.
1. os.	съм	сме
2. os.	си	сте
3. os.	е	са

jsem jsme
jsi jste
je jsou

Poznámka: Tvary slovesa съм jsou ve větě většinou nepřízvučné (kromě případů, kdy jsou nositeli větného důrazu a kdy jsou ve spojení s částicemi не a ли). Ve větách se jich často užívá ve spojení s osobními zájmeny.

ZÁPOR:

OTÁZKA:

ZÁPORNÁ OTÁZKA:

съм - не съм

nejsem

съм - съм ли?

jsem?

съм - не съм ли?

nejsem?

Poznámky: Částice не a ли jsou vždy nepřízvučné. Sloveso съм je ve spojení s nimi přízvučné. Částice не stojí bezprostředně před slovesem a пíše se odděleně, částice ли se klade v otázce za slovo, na něž se tážeme. Věty tázací se kromě tázacího slova vyznačují též specifickou intonací a důrazem na slově, na něž se tážeme.

KLADNÁ ČÁSTICE:

да

ano

CVIČENÍ

✓ 1. Opakujte po učiteli. Překládejte věty do češtiny.

1. Аз съм студент.	8. Ние сме от Прага.
2. Тъй е инженер.	9. Тѐ са от Сѓфия.
3. Ние сме лекари	10. Тъй е от България.
4. Тя е учителка.	11. Вие студенти ли стѐ?
5. Вие сте приятели.	12. Вие студентка ли стѐ?
6. Тѐ са спортисти.	13. Ти не си чѐх.
7. Ти си българин.	14. Тя не ѐ ли от Пловдив?

✓ 2. Оdpovězte na otázky kladně i záporně.

Vzor: A: Ти българин ли си?

В: Да, аз съм българин.

Нѐ, аз не съм българин.

1. Ти студент ли си?	Да, аз ...	Нѐ, аз ...
2. Тѐ спортисти ли са?	Да, тѐ ...	Нѐ, тѐ ...
3. Тя учителка ли е?	Да, тя ...	Нѐ, тя ...
4. Вие лекари ли сте?	Да, ние ...	Нѐ, ние ...
5. Вие лекар ли сте?	Да, аз ...	Нѐ, аз ...
6. Тъй инженер ли е?	Да, тъй ...	Нѐ, тъй ...
7. Ти не си ли от Сѓфия?	Да, аз ...	Нѐ, аз ...
8. Тѐ не са ли българи?	Да, тѐ ...	Нѐ, тѐ ...
9. Ние не сме ли приятели?	Да, ние ...	Нѐ, ние ...
10. Аз не съм ли здрава?	Да, ти ...	Нѐ, ти ...

✓ 3. Ptejte se ve 2. a 3. osobě na zaměstnání lidí, které vám představí učitel. Využijte slovíček v závorkách. Pokuste se vystihnout intonaci tázací věty.

Vzor: A: Това е Мария. (студентка)

В: Тя студентка ли е?

Ти студентка ли си?

1. Това е брат ми. (писател)	Тъй ...	Ти ...
2. Това е баща ми. (директор)	Тъй ...	Вие ...
3. Това е пѐля ми. (преводачка)	Тя ...	Вие ...
4. Това са мѓбите приятели. (музиканти)	Тѐ ...	Вие ...
5. Това са мѓбите гѓсти. (търговци)	Тѐ ...	Вие ...
6. Това са мѓбите съученички. (секретарки)	Тѐ ...	Вие ...

X 4. Vyslechněte si a reprodukujte následující rozhovor.

A: Здравей! Запознай се с моите приятели! Това е Иван.

B: Аз съм Иван. Приятно ми е. Учител съм.

C: Вие учител ли сте? Аз също съм учителка. Казвам се Милена.

B: Вие обаче не сте българка!

C: Не, аз съм чехкиня. От Бърно съм.

A: А това е мой съученик от училище. Казва се Петър.

C: Приятно ми е. Вие не сте ли учител? Твой не е ли учител?

B: Не, Петър не е учител, той е лекар.

C: Това е прекрасно! Твой не е ли чех?

A: Не, твой е българин. Аз също съм българка.

X b) Sestavte podobný rozhovor sami.

X 5. Čtěte a překládejte do češtiny.

1. София е столица на България. Тя е много хубав град.

2. Моите приятели са гърци. Те са от Солун и също са студенти.

3. Нашите гости са вече в театъра. Там е и преводачката.

4. Днес е хубав есенен ден. Слънцето е приятно, не е много топло.

5. Това е касета с детски песни. Те са весели и лесни.

6. Навън е силен вятър и мъгла. Времето не е хубаво за дълъг път.

7. Ти си голям гербей. Много си упорит ^{упорит} в работата.

8. Това е друг ключ. Твой не е от тази врата.

9. Тя не е тук. Къде е тя, това е въпросът.

6. Přeložte do bulharštiny.

1. Jsem studentka.

2. Ty jsi inženýr?

3. On je sportovec.

4. Oni jsou přátelé?

5. Nejsme obchodníci.

6. Vy nejste lékař?

7. Oni nejsou spolužáci?

8. Ona není z Bulharska?

9. Tohle je můj bratr.

10. Tohle jsou mí hosté.

11. Je také lékař.

12. Ty nejsi Čech.

7. Napište jako diktát.

Пътят към Етъра е дълъг. Тя въздъхна дълбоко. Виждаме се от дъжд на вятър. Сълзите нямат смисъл. Върхът на хълма е в мъгла.

ROD A ČÍSLO PODSTATNÝCH JMEN

V bulharštině rozlišujeme u podstatných jmen stejně jako v češtině tři rody - mužský (m.), ženský (f.), a střední (n.). Podstatná jména se mění podle čísla, mohou vyjadřovat jednotné nebo množné číslo (sg., pl.).

Na rozdíl od češtiny se bulharská podstatná jména neskloňují, tedy **nemají pády!** O vyjadřování jejich syntaktické funkce ve větě (t. j. pádových významů) viz. str. .

MASKULINA jsou zakončena stejně jako v češtině nejčastěji na souhlásku. Označují-li osoby, mohou být zakončena na -a, -я nebo -o.

Plurál se u těchto substantiv tvoří dvojím způsobem: jde -li o substantiva víceslabičná, je koncovka pl. -и (se stálým přízvukem), u jednoslabičných je koncovka -ове (se stálým přízvukem u většiny cizích a některých domácích slov). Podstatná jména zakončená v sg. na -o tvoří tvary plurálu pomocí koncovky -овци (příklady viz v cv. 8.a).

rod	zakončení	jiná char.	množ. číslo	přízvuk
mužský	souhl.	víceslabičná	-и	stálý
		jednoslabičná	-ове	pohybl.
	-а -я	osobní	-и	stálý
	-о	osobní	-овци	stálý

Poznámky:

1. Před koncovkou -и v pl. dochází k hláskovým alternacím к > ц, г > з, х > ц, např.: вѣстник - вѣстници (noviny)
празник - празници (svátek)
окръг - окръзи (okres).
кожух - кожуси (kožich).

Existují však některé výjimky, např.: чех - чѣхи (Čech)
орех - орехи (ořech).

2. Kromě uvedených základních typů existují substantiva, u nichž dochází k různým změnám v kořeni (proměnlivé я, vkladné е, ъ) nebo neproduktivní typy s nepravidelnými koncovkami:

бряг - бреговѣ (břeh) беглец - бегльци (utečenec)

мѣтър - мѣтри (metr) камък - камъни (kámen)
 връх - върховѣ (vrch) брой - брѣве (počet)
 момък - момци (chlapec) кон - конѣ (kůň).
 цѣнтър - цѣнтровѣ (střed) сѣлянин - сѣляни (vesničan).

FEMININA jsou stejně jako v češtině zakončena především na -a (po měkké souhlásce a samohlásce na -я) řídčeji na souhlásku.

Plurál se tvoří pomocí koncovky -и. Přízvuk u feminin je stálý (příklady viz v cv. 8.d).

rod	zakončení	množ. číslo	přízvuk
ženský	-a, -я	-и	stálý
	souhl.	-и	stálý

Poznámka: Kromě těchto základních typů se i u feminin vyskytují substantiva se změnami v kořeni nebo s nepravidelnými koncovkami, např.:

мисъл - мисли (myšlenka) ръка - ръцѣ (ruka)
 пѣсен - пѣсни (píseň) овца - овцѣ (ovce)

NEUTRA jsou podobně jako v češtině zakončena na -o nebo -e (-ие), neutra cizího původu pak i na -и, -у, -ю.

Plurál se u neuter zakončených na -o a -ие a u substantiv zakončených na -ие, -ше tvoří koncovkou -а (po samohlásce -и- potom -ия). Neutra zakončená na -e, -че, -ле mají v plurálu koncovku -ета. Přízvuk je u většiny neuter stálý (příklady viz v cv. 8.f).

rod	zakončení	jiná char.	množ. číslo	přízvuk
střední	-o, <i>о, оло</i>		-а	na konc.
	-ие, <i>ице, ише</i>		-а	stálý
	-ие <i>ице, ише</i>		-я	stálý
	-ме <i>ме</i>		-ена	na konc.
	-е, <i>-че, -ле</i>		-ета	stálý
	-o <i>о, оло</i>	původní adj.	-и	stálý
	-и, <i>-ю, -у</i>	cizí slova	-та	stálý

Poznámky:

1. Kromě uvedených základních typů existují i neproduktivní typy s nepravidelnými koncovkami, např.:

детѣ - деца (dítě)	окѣ - очі (oko)
цвѣте - цвѣтѣ (květina)	ухѣ - уші (ucho)
небѣ - небеса (nebe)	рамо - раменѣ i рамена (rameno)
<i>шдо - шдеса</i>	<i>кони -</i>

2. Slova cizího původu zakončená na -и, -у, -ю jsou neutry s pl. na -та : такси - таксита (taxi), меню - менюта (menu).

Биржу - биржита (klenoty)

CVIČENÍ

8. Opakujte po učiteli. Zapamatujte si jednotlivé způsoby tvoření plurálu u substantiv.

a) pravidelné tvoření plurálu u maskulin:

приятел - приятел <u>и</u> (přítel)	въпрѣс - въпрѣс <u>и</u> (otázka)
доклад - доклад <u>и</u> (referát)	баща - бащ <u>и</u> (otec)
възглед - възглед <u>и</u> (názor)	съдия - съди <u>и</u> (soudce)

син	синовѣ	(syn)
град	градовѣ	(město)
глас	гласовѣ	(hlas)
вик	вѣковѣ	(výkřik)

b) tvoření plurálu u maskulin se změnou v kořeni:

език - ези <u>ци</u> (jazyk)	чужденѣц - чужден <u>ци</u> (cizinec)
стомѣх - стомѣ <u>си</u> (žaludek)	театър - теат <u>ри</u> (divadlo)
паметник - паметни <u>ци</u> (pomník)	организъм - организ <u>ми</u>
хирѹрг - хирѹр <u>зи</u> (chirurg)	кѣсъм - кѣс <u>ми</u> (vlas)
българин - българ <u>и</u> (Bulhar)	орѣл - орл <u>и</u> (orel)
гражданин - гражд <u>ани</u> (občan)	<u>цвят</u> - цвѣтовѣ (barva)

c) nepravidelné tvoření plurálu u maskulin:

вѣтър - ветровѣ (vítr)	княз - князѣ (kníže)
цѣнтър - цѣнтровѣ (střed)	цар - царѣ (car)
господин - господ <u>а</u> (pán)	крал - кралѣ (král)
мъж - мъжѣ (muž)	път - пѣти <u>ща</u> (cesta)
кон - конѣ (kůň)	край - кра <u>ища</u> (kraj)

ден - дни (den)	храст - храсти (křoví)
зъб - зъби (zub)	вълк - вълци (vlk)
пръст - пръсти (prst)	брат - братя (bratr)
гост - гости (host)	крак - крака (noha)
лъч - лъчи (papsek)	рог - рога (roh)

лист - листове (хартия) (list)
 листа (на дървета)
 звук - звукове (гласни и съгласни) (zvuk)
 звуци (нарч. музикални тонове)
 клон - клонове (на предприятия) (větev, odvětvi, robočka)
 клони (на дърво)

d) pravidelné tvoření plurálu u feminin:

женá - жени (žena)	теория - теории (teorie)
белѣжка - белѣжки (poznámka)	възможност - възможности (možnost)
врѣзка - врѣзки (vazba)	длан - длани (dlaň)
дъщеря - дъщери (dceřa)	нощ - нощи (noc)
земя - земли (země)	вѣчер - вѣчери (večer)

e) tvoření plurálu u feminin se změnami v kořeni:

промѣна - промѣни (změna)	пѣсен - пѣсни (píseň)
мѣрка - мѣрки (míra, opatření)	мисъл - мисли (myšlenka)
ръка - ръце (ruka)	врѣв - вѣрви (provaz)

f) pravidelné tvoření plurálu u neuter:

писмо - писма (dopis)	име - имена (jméno)
сѣло - сѣла (vesnice)	морѣ - морѣта (moře)
училище - училища (škola)	куче - кучета (pes)
яйце - яйца (vejce)	насекомо - насекоми (hmyz)
лицѣ - лица (obličej)	животно - животни (živočich)
желание - желания (přání)	жюри - журита (porota)
отношение - отношения (vztah)	бижю - бижюта (šperk)
знаме - знамена (prapor)	ревю - ревюта (revue)

g) nepravidelné tvoření plurálu u neuter a tvoření se změnou v kořeni:

мѣсто - мѣста (místo)	око - очи (oko)
детѣ - деца (dítě)	ухо - уши (ucho)
чудо - чудеса (zázrak)	

коляно - коленѣ i колена (koleno)	дърво - дървета (в гората) (strom)
рамо - раменѣ i рамена (rameno)	дърва (за горене) (dřevo)
крило - крилѣ i крила (křídlo)	

9. Tvořte množné číslo od následujících slov.

a)	балкан	(pohoří)	реализъм	(realismus)
	директор	(ředitel)	критик	(kritik)
	домат	(rajče)	недостатък	(nedostatek)
	старец	(stařec)	израз	(výraz)
	литър	(litr)	роман	(román)
	вкус	(chuť, vkus)	хляб	(chléb)
	дълг	(dluh)	шум	(zvuk, šum)
	дял	(podíl)	миг	(okamžik)
	курс	(kurs)	труд	(práce, dílo)
	срок	(termín)	тип	(typ)

завод и цех	(závod a dílna)
килограм и грам	(kilogram a gram)
плод и зеленчук	(ovoce a zelenina)
закон и параграф	(zákon a paragraf)
план и дълг	(plán a dluh)

b)	седмица и година	(týden a rok)
	стойност и цена	(hodnota a cena)
	болка и болест	(bolest a nemoc)
	ръка и длан	(ruka a dlaň)
	насочка и област	(směr a oblast)

c)	легло	(lůžko)	полѣ	(pole)
	семейство	(rodina)	момиче	(děvče)
	чувство	(cit)	момчѣ	(chlapec)
	впечатление	(dojem)	окѣ	(oko)
	знание	(znalost)	детѣ	(dítě)

d)	закон и право	(zákon a právo)
	сын и дъщеря	(syn a dcera)
	условие и предпоставка	(podmínka a předpoklad)

причина и следствие	(příčina a následek)
въпрос и отговор	(otázka a odpověď)
област и окръг	(kraj a okres)
секунда, минута и час	(vteřina, minuta a hodina)

10. Tvořte jednotné číslo od následujících slov.

бреговѐ	(břehy)	дни	(dny)
гѐсти	(hosté)	мисли	(myšlenky)
филми	(filmy)	дървета	(stromy)
прозѐрци	(okna)	цветя	(květiny)
граждани	(občané)	братя	(bratři)
крака	(nohy)	времена	(časy)

11. Převeďte do opačného čísla.

1. Ние сме спортисти. 2. Ти си чужденец. 3. Тя е чехкиня. 4. Аз не съм дете. 5. Вие студенти ли сте? 6. Това не са песни, това са стихотворения. 7. Кучето е животно. 8. Тѐ са мои гости. 9. Тѐ са брат и сестра. 10. Ние сме българи. 11. Лекарка съм. 12. Това са тетрадки, писалки и речници. 13. Той е ученик. 14. Ти чужденец ли си? 15. Това е моят чичо. 16. Това песни ли са? 17. Грешка ли е това?

12. Dejte podstatná jména v závorkách do množného čísla.

1. В Сѓфия има (театър, музей, градина, парк, паметник). 2. Иван и Стѓфан са (студент), а Мария и Елѓна са ѓще (ученичка). 3. Аз имам много (чичо и лѓля). 4. Кѓдѓ са нашите (гѓст и приятел)? Мѓята сестра има (син). 6. Сѓфия и Прага са (град). Сѓфия и Прага са (стѓлица). 7. Всички са (мъж). 8. Всички са (женѓ). 9. Това са интересни (филм и кнѓга). 10. Всички (детѓ) обичат домашните (живѓтно).

13. Přeložte do bulharštiny.

1. To jsou moji přátelé. 2. Já jsem z Prahy. 3. Oni nejsou spolužáci? 4. Jmenuji se Jan. 5. Venku je silný vítr. 6. Naši hosté jsou Bulhaři. 7. český jazyk není snadný. 8. Sofie je jedno z nejstarších měst v Evropě. 8. Dnes je Sofie velké město s více než milionem obyvatel. 9. Jak se jmenujete? 10. To je od vás velmi milé. 11. To nic. 12. On má vlastní byt. 13. Jeho oborem je historie. 14. Vid', že souhlasíš?

1001
1001